

Uwaga Rolnicy

Wójt Gminy Leoncin przypomina, iż ustawodawca nałożył na producentów rolnych obowiązek ubezpieczeniowy. W związku z tym, poniżej przedstawiamy wyciąg najistotniejszych zapisów:

- Ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
- Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Opracowaniem tym pragniemy uczulić wszystkich producentów rolnych na konieczność spełniania obowiązków wynikających ze wskazanych ustaw, co przyczyni się do zabezpieczenia interesów rolników w przypadku zaistnienia niekorzystnych zdarzeń. Nie dostosowanie się do nałożonych obowiązków skutkuje egzekwowaniem **sankcji karnych**. Ustawodawca wskazał burmistrza jako jednostkę zobowiązaną do kontroli spełnienia obowiązku oraz starostę jako jednostkę uprawnioną do przeprowadzenia kontroli.

UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE ROLNIKÓW

*Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
(Dz.U. z 2005, Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.)*

Od dnia 1 lipca 2008 r. **rolnik, który uzyskał płatności bezpośrednio** do gruntów rolnych w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, ma obowiązek ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw. **Rolnik** jest zobowiązany do zawarcia **umowy ubezpieczenia** z wybranym **zakładem ubezpieczeń**, który zawarł z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowę w sprawie dopłat albo innym wykonującym **działalność ubezpieczeniową** w zakresie ubezpieczenia upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, grad, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.

Należy zaznaczyć, iż wprowadzenie **obowiązku ubezpieczenia upraw rolnych** jest następstwem unijnego obowiązku posiadania polis ubezpieczenia 50% upraw rolnych przez rolników, którzy od 2010 r. będą ubiegać się o inne formy wsparcia z budżetu krajowego w przypadku wystąpienia klęsk.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawarł z czterema zakładami ubezpieczeń umowy w sprawie dopłat ze środków budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia w 2011 r. umów ubezpieczenia z producentami rolnymi od ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych w rolnictwie, tj. z:

- Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie,
- Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” z siedzibą w Warszawie,
- Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Poznaniu,
- HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w Warszawie

(wyciąg z aktów prawa)

**Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
(Dz.U. z 2005, Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.)**

art 3

1. Ze środków budżetu państwa są udzielane dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia:
  - 1) upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne lub
  - 2) bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności- zwanych dalej „umowami ubezpieczenia”. (...)

art. 4

1. Wnioski o zawarcie umów ubezpieczenia są składane przez producentów rolnych w zakładach ubezpieczeń, które zawarły z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat, o których mowa w art. 9 ust.1. (...)

art. 10 c

1. **Rolnik** w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników (...), zwany dalej „rolnikiem”, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, **jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw**, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne.
2. **Obowiązek ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, uważa się spełniony, jeżeli od lipca roku następującego po roku, za który rolnik uzyskał płatności bezpośrednie, w okresie 12 miesięcy, ochroną ubezpieczeniową objęte jest co najmniej 50% powierzchni upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od co najmniej jednego z ryzyk wymienionych w ust. 1. (...)**
6. **Rolnik, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia określonymi w ustawie, jest obowiązany wnieść opłatę za niespełnienie tego obowiązku.**
7. **Wysokość opłaty**, o której mowa w ust. 6, obowiązującej w każdym roku kalendarzowym, stanowi równowartość w złotych **2 euro od 1 ha**, ustaloną przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli. (...)
9. Opłata za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego jest wnoszona na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika.(...)

11. **Do kontroli spełniania obowiązku ubezpieczenia**, o którym mowa w ust. 1, oraz dochodzenia opłat za niespełnienie tego obowiązku **stosuje się odpowiednio przepisy** ustawy z dnia 22 maja 2003 r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm) **w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych.** (...)

**Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych
(Dz.U. z 2003, Nr 124, poz 1152 z późn. zm.)**

art. 1

Ustawa określa:

- 1) zasady zawierania i wykonywania umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, **obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych**,
- 2) sposób kontroli spełniania obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń, o których mowa w pkt 1, oraz konsekwencje niespełnienia tego obowiązku (...).

art. 4

Ubezpieczeniami obowiązkowymi są:

- 1) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zwane dalej „ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych”
- 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, zwane dalej „**ubezpieczeniem OC rolników**”
- 3) ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, zwane dalej „**ubezpieczeniem budynków rolniczych**”
- 4) ubezpieczenia wynikające z przepisów odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, nakładających na określone podmioty obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia. (...)

art. 9

1. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków.
2. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, obejmuje również szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność. (...)

art. 44

Rolnik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. (...)

art. 50

1. Z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w gospodarstwie rolnym rolnika są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również, jeżeli szkoda powstała w związku z ruchem pojazdów wolnobieżnych w rozumieniu przepisów prawa o ruchu drogowym, będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa rolnego.

art. 51

Ubezpieczeniem OC rolników jest objęta odpowiedzialność cywilna rolnika oraz każdej osoby, która pracując w gospodarstwie rolnym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego. (...)

art. 59

Rolnik jest obowiązany zawrzeć mowę ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego, zwanego dalej „budynkiem rolniczym”, od ognia i innych zdarzeń losowych. (...)

art. 67

1. Z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego. (...)

art. 84

1. **Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego**, o którym mowa w art. 4 pkt 1 – 3, **podlega kontroli** wykonywanej przez organy do tego obowiązane lub uprawnione.(...)
3. Do przeprowadzenia kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników:
  - 1) jest obowiązany wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika;
  - 2) są uprawnione:
    - a) starosta właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika,
    - b) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.
4. Do przeprowadzenia kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia budynków rolniczych:
  - 1) jest obowiązany wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenie gospodarstwa rolnego lub miejsca zamieszkania rolnika
  - 2) jest uprawniony starosta właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika. (...)

art. 85

Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego ustala się na podstawie polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego ubezpieczającemu przez zakład ubezpieczeń, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 5 ust. 3.

art. 86

Osoba kontrolowana jest obowiązana okazać na żądanie organu obowiązanej lub uprawnionego do kontroli dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego lub dowód opłacenia składki za to ubezpieczenie.

art. 87

1. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ przeprowadzający kontrolę zawiadamia o tym na piśmie Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.
2. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, starosta zawiadamia o tym na piśmie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.

art. 88

1. **Osoba, która nie spełniła obowiązku** zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia określonymi w ustawie, jest obowiązana wnieść opłatę
2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującej w każdym roku kalendarzowym, stanowi równowartość w złotych:
  - 1) w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych
    - a) samochody osobowe - 500 euro,
    - b) samochody ciężarowe i autobusy - 800 euro,
    - c) pozostałe pojazdy - 100 euro
  - 2) w ubezpieczeniu OC rolników - 30 euro,
  - 3) w ubezpieczeniu budynków rolniczych - 100 euro,- ustalana przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli. (...)
7. Opłata za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, jest wnoszona na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.
8. Opłata za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 3, jest wnoszona na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce położenie gospodarstwa rolnego. (...)

art. 93

Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego.
(...)

